

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaševanje sprejema upravništvo. Naročnino in oglaševanje plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fr. dnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

0 agrarnem vprašanju v Bosni pa Hercegovini.

VI.
(Zvršetek.)

Tu smo se dotaknili le agrarnega, seveda najvažnejšega vprašanja v Bosni in Hercegovini. Radi tega vprašanja so se ponašali vstanki in so se vedno vzbujale želje v narodu, da bi se rešil turškega jarma. Radi tega vprašanja je Avstro-Ogerska končno dobila od Berolinskega kongresa nalogo, da bi se, zasedši ti dve deželi, stvarno-logično lotila najprej korenite rešitve tega vprašanja. Silna ironija je torej v tem, da je avstrijska uprava ravno to vprašanje zanemarila najbolj do današnjega dne. Vsi njeni eksperimenti doslej niso izdali nič v tem pogledu, in dokazano je, da ravno to agrarno vprašanje ni le nič zboljšalo, temveč je mnogo bolj poslabšalo položanje devetih desetih vsega prebivalstva.

Da pa ne poreče kdo, da mi pretiravamo z Nikašiničevim, ali da se držimo spomenice bosnijskih kmetov, ki kažejo na isto bedo, katero smo mi le v kratkem in mnogo mil ej se označili tukaj, ali pa da ne bi menili celo, da mi govorimo za izjavami srbskega dijaštva, katero se popolnoma vjema s spomenicami in pojasnili Nikašiničevega spisa, navajamo tu v potrjenje par stavkov nemškega moza.

V št. od 30. maja 1901 je Lipsiška revija »Die Grenzboten«, nekdanji organ Bismarckov, ta silno zaresni list torej, priobčila članek na prvem mestu pod naslovom »Ein Notschrei aus Bosnien und der Herzegovina«. Ta članek, ki omenja tu in tam tudi Nikašiničovo knjigo, se sklicuje še na druge avtorje, zlasti pa na životopis pok. vojvode Vrtimberskega, ki je bil prvi upravitelj Bosne in Hercegovine. Članek dokazuje, kakó stvaren načrt je bil napravil ta vojvoda, a tudi to, kaké težave so mu delali, takó, da mu ni ostalo drugega, nego odstopiti. Članek, ki ga je podpisal C. A. Tetzler, govori kar najbolj možno stvarno, mirno in brani interese avstrijske, vendar pa daje v jedru in v vseh glavnih stvareh prav Nikašiniču ter blagohotno opominja avstrijsko upravo, da bi popravila, kar je zamudila. Naposled pa se ozira še enkrat na Nikašiničovo ter sklepa tako-le:

»Nekoliko pomena pa smo vendar dolžni pripisovati temu (namreč pritožbam Nikašiničevim in drugim), z jedne strani v pogledu na težko notranje razdelanost Avstrije, z druge strani radi tega, ker Avstrija je v

Bosni in Hercegovini 1878 prevzeto kulturno misijo — kljub mnogim in zaslužnim naporom, zlasti v prejšnjem desetletju — vendar le v skromni meri izpolnila in ni tema deželama v glavni stvari, v agrarnem vprašanju, prinesla napredka, temveč vsaj deloma poprej nazadek, ki ne rodi samo ondi britke nezadovoljnosti, temveč utegne zmanjšati in osliniti ime Avstrije na vsem balkanskem kmetijstvenem polostrovu.«

Taka sodbe od nemške, prijateljske, blagohotne strani pomenja največjo obsodbo, in to obsodbo bodo slišali daleč v nemškem svetu, naj drugače še toliko molče o pojavljenih s slovanske strani, in naj nalašč zapirajo oči tisti, ki bi imeli po avstrijskih novinah, na korist in v interesu celokupnega cesarstva, govoriti samo resnico. Žalostna, britka je ta resnica, a nas more le veseliti, da prodira celo v tuje kroge. Slovanskih delegatov dolžnost pa bi bila, da bi vendar enkrat z dokazi neoporečne veljave zavrnili tisto opisovanje, katero podaja belo za črno. Pomisleki, še toliko tehtni, ne veljajo tu; tu gre za interes države, za interes nepokvarjenega dela slovanskega naseljenja, katero se je celo pod turškim jarmom ohranilo politično, katero se je, kakor poročajo nepristranski opazovalci, ohranilo fizično in moralno zdravo in pošteno. Za tako naseljenje je sveta dolžnost potegniti se in izpregovoriti na pristojnem mestu odkrito besedo.

Ypsilon.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 8. junija 1901.

Naša vnanja politika. V včerajšnji plenarni seji avstrijske delegacije je v razpravi o proračunu ministerstva za vnanje stvari govoril prvi grof Schönborn. Izrekel je svoje zaupanje ministru za vnanje stvari, grofu Goluchowskemu, ker je isti deloval na to, da se je ohranil evropski mir. Priznal je, da ima trozveza veliko zaslug na ohranjenju miru, da pa sicer neče nikakor trditi, da bi kaka druga zveza ne odgovarjala temu namenu. Kar se tiče našega položaja v trozvezi, ima isti svoje težišče v Nemčiji, s čemer pa govornik nikakor neče omalovaževati pomena laškega naroda. (Ali bodo laški megalomani umeli ta sunek v rebra?! Grof Schönborn jim je sicer jako rahlo in na delikaten način, ali vendar dosti jasno dal umeti, da ima Italija v trozvezi važnost »Blaževga žegna«, ki sicer ne škoduje, pa tudi prav nič ne koristi. Mi smo sicer drugega menenja, ker občutimo, da nam zveza z Italijo ne samo ne ko-

risti, temveč naravnost in občutno škoduje. Opomba ured.). Grof Schönborn je izvajal nadalje, da imamo z Nemčijo celo vrsto skupnih interesov in da je slednjič tudi lep del avstrijskega prebivalstva iste narodnosti kakor je velika večina nemških državljanov. (Iz tega bi se dalo logično izvajati, da če je trozveza tako potrebna, in če je zveza z Nemčijo zelo važna že radi skupnih interesov in iz narodnih obzirov dobrega dela avstrijskih narodov, bilo bi pač mnogo pametnejše, da bi mesto Italije figurirala v trozvezi Rusija, s katero imamo tudi mnogo skupnih interesov in je ne-le lep del, temveč celo večina avstro-ogerskega prebivalstva iste narodnosti, kakor so ruski državljani. Dobro bi bilo, ako bi tudi grof Schönborn in drugi državniki nekoliko razmišljali o tem poglavju. Opomba uredništva).

Grof Schönborn je nadalje svaril, naj bi prijateljstva do Nemčije ne tirali tako daleč, da bi mi postali nemški vazali. Veseli ga, da so med nami in Rusijo prijazni odnosi in oporeka trditvi nemških radikalev, da bi zveza z Rusijo spremenila našo državo v vazala Rusije. Izrekel je željo, naj bi se uvedli prijateljski odnosi tudi do Francije, katera goji posebne simpatije do naše države. Pobijal je idejo personalne unije z Ogersko, katero branijo nemški radikaleci.

Dr. Lecher je polemiziral z izvajanjem grofa Schönborna in rekel, da se pri mnogih narodih pogreša hvaležno priznanje nemškemu narodu za velike kulturne zasluge, ki jim jih je napravil. (No, pri Nemcih pa pogrešamo hvaležnost nasproti slovanskim narodom, ki so branili Nemce in Evropo, da se je mogla kulturno razvijati. Op. ured.). Slednjič je del. dr. Lecher še zahteval, naj se uvede stroga kontrola nad priseljivanjem laških delavcev in naj se isto kolikor mogoče omeji. (Burna pohvala). Mladocéh Kramar je pobijal Lecherjeva izvajanja in je izjavil, da bodo Čehi nasprotovali carinski zvezi z Nemčijo, iz katere zveze bi se razvilo tudi politično združenje. Rešitev narodnega vprašanja dala bi pravo direktivo tudi naši vnanji politiki.

Ko sta govorila še gališki Malorus Barwinski pro in bukovinski Malorus Wassilko contra je začel govoriti minister Goluchowski, ki je odgovarjal predgovornikom in branil svoje stališče z znanimi argumenti. Po govoru zadnjega govornika, markija Bacquehema, kateri je izrekel Körberjevi vladi priznanje na obilnih uspehih, sprejeli so tudi v podrobni razpravi proračun

ministerstva za vnanje stvari, v večerni seji pa proračun skupnega finančnega ministerstva, skupnega najvišjega računskega dvora in sklepni račun prejemkov in izdatkov za l. 1899. Na to je delegacija prešla v razpravo o proračunu vojne mornarice.

Nemški politiki in samostojnost monarhije. Govoré o včerajšnji plenarni seji avstrijske delegacije se spominja »Neue Freie Presse« tudi govora delegata grofa Schönborna — glej našo notico »Naša vnanja politika« — in se ujeta na tega politika. Niti dejstvo, da se je grof Schönborn naravnost navdušeno izrekel za trozvezo, mu ni pridobilo milosti pred veliko Židinjco. Greh grofa Schönborna pa je dvojen. Prvi je ta, da nima Bog ve kakega menenja o vrednosti laškega zavezništva; drugi pa ta, ker mu zadošča, da se nemški narodi Avstrije lojalno pokore vnanji politiki države, in zavrača zahtevo Nemcev, da bi ti narodi morali biti iz istih narodnih ozirih navdušeni za Nemčijo. Grof Schönborn je rekel: »Daleč ne smemo iti. Mi ne moremo zahtevati, da bi iste simpatije, ki obstoje pri enem, umetno vsprejemal tudi drugi ali da bi mu jih usiljevali nasilno.« To, kar je tu izustil grof Schönborn, je tako naravno, da bi avstrijski nemški narodi, ako bi prestopili to mejo v samozatajevanju naši vnanji politiki v prilog, sploh ne bili več vredni, da žive. Že to je velika žrtev na oltar lojalnosti, na kateri bi nam morali biti voditelji vnanje politike le hvaljevali od sreča: ako doprinesemo žrtve za politiko, ki nam ni simpatična! Zahtevanje pa, da bi nam taka politika bila »srčna stvar«, kakor je Nemcem — a to iz narodnih in ne iz oziriv udanosti do monarhije — tako zahtevanje je drzno in naravnost žaljivo za nemške narode. Priča tudi, kako daleč segajo pretenzije Nemcev: oni zahtevajo tudi duševno robstvo Slovanov, zahtevajo, da se odpovemo vsakemu možnemu ponosu.

A naravnost klasičen pa je argument, ki ga »N. F. P.« navaja proti grofu Schönbornu. Meni namreč, da tožeb, kakor da naša zavezništva ne respektirata nezavisnosti in enakovrednosti naše monarhije, ni čuti nikoli od nemške in le od slovanske strani! Ali je to argument! Wolf, Schönerer in kakor se že imenujejo vsi ti »ljubljeni« Nemcev v Avstriji, za katerimi caplja v svetem strahu tudi stranka nemških hofratov, kričijo nepretrgano po takem razmerju med Avstrijo in Nemčijo, v katerem bi prva zgubila vsako samostojnost!! In ker se tisti Nemci ne pritožujejo radi nevarnosti, ki preti samostojnosti naše monarhije, naj bi

Kameniškega župnika je že v pozni noči zbudilo trkanje iz sladkega spanja.

»Kaj se godi?«
»Moram vas zbuditi, častiti gospod.«
»Ciril!«
»Privajam vam to-le deklico. Ali jo poznate?«

»Otrok Zameckega — —«
»Našel sem jo na libohoviškem mostu.«
»Ali je nemara zablodila?«
»Ne, šla je tje s Klarico.«
»A kje je Klarica?«
»Pred mojimi očmi, drže otroka v naročju, je skočila v Ogarko —«

Ali ste videli v poslednjem času gospoda župnika iz Kamenice? Vidite, kako se je bil spremenil, odkar so vjeli utopljenega Klarico pod radoveškim prevozom.

Revež, koliko je prenesel gorja; v jednem samem letu so mu lasje popolnoma osiveli!

(Zvršetek.)

PODLISTEK Na razpotju življenja.

Vaška slika; češki načrtal J. L. Hrdina; posl. Podravski

V vasi se je ozrla proti župnišču, če morda gospod župnik gleda za njo. A ni gledal! Namerila je korake proti cerkvi. Polni mesec je razlival svojo zarjo po okolici in ta mirna cerkevica v Kamenici je izgledala kakor nekak zažaran grad v pravljici, a ti nagrobni križi so tu nekako stali na straži. Malo dekletce se je zballo, ko je videlo, da je Klarica odprla črna vrata ter stopila na pokopališče.

»Mati, jaz se bojim!«
»Ne boj se! Nekoliko tu pomolimo, potem pa odidem.«

»Domov, kaj ne, mati?«
»Vidiš, tukaj-le, kjer stoji ta mramorast križ, spi tvoja prava mati, a tu pod tem črnim, lesenim križem spava tvoj oče. Moli za nju...«

S treh grobov je bila rosa strta, od treh grobov je vodila steza s pokopališča proti Ogarko.

Spodaj v dolini je tekla krivuljasta reka, nad katero se je dvigala megla, kakor sopara nad potnim konjem. A kako otožno so šumeli ti valovi v globoki strugi, obžaljujoči, da vse na zemlji ima svoj počitek, samo oni nikdar, nikdar. — A mesec jim je šepetal v tolažbo, da to, kar na svetu počiva, pogine, oni pa ne poginejo nikdar...

Klarica je dospela do libohoviškega mostu, pod katerim je bil Ogarkin prod najsilnejši. Tu je mirno obstala ter se globoko zamislila. Z roko, s katero je držala sinčka, se je oprla ob ograjo. Malo dekletce, prevzeto strahu, je bojazljivo skrivalo svojo glavo v njeni obleki.

Nekaj časa je zrla zapuščena Klarica navzdoli, a čim dalje je zrla v ta bistri prod, tem bolj je začutila v sebi težnjo: da bi plavala žnjim daleč, daleč — bodi do brezkrajnega morja —

»Kaj bo iz tebe, moj sinček? Očeta nimaš, a mati je beračica!«

»Oh, ti še ne poznaš želo bede in jaz ne pustim, da bi spozaal stene ječe, kakor imenujejo pozemeljsko življenje; nočem, da

bi proklinjal kedaj nesrečnega očeta! — Ti spiš; ko se spbudiš, bova skupaj na boljšem svetu, kjer ni bolečine, ni ločitve. Pojdi, moj sinček!«

»Kam greš, mati?« je vprašalo dekletce bojazljivo. »Ali vzameš tudi mene s seboj?«

»Ne, moja draga! Nisem ti dala življenja in ne bom ti ga jemala. Pač pa sporočim ondi pozdrav tvoji materi — Zakaj danes nihče ne gre čez most?«

Klarica je poslušala za trenutke.

»Sedaj prihaja nekdo, zares — že je krenil k mostu. Kadar dospe sem — ali vidiš tega moža z vojaško čepico, — kadar dospe sem, reci mu hčerka, naj te popelje v Kamenico v župnišče, in ako bi te vprašal, kdo je bil to, ki je skočil v Ogarkine valove, reci mu, da je bila to Klarica, tvoja mačeha. Pojdi sem, sirota — naj te v slovo še poljubim.«

Tujčevi koraki so uprav zadoneli po libohoviškem lesenem mostu, ko se je Klarica povzpela na nizko ograjo ter s svojim sinčkom vred zginila v Ogarkinemrodu.

bil to dokaz, da te nevarnosti ni!! Zanje seveda ni nevarnosti. Saj to, ker se nemškimi narodom vidi nevarnost za monarhijo, je ravno srčna želja nemškemu šovinizmu. Zmerni življi med Nemei pa so itak prišli ob besedo. In če se že oglašajo, morajo — tu-
liti z volkovi!

Tržaške vesti.

Reminiscence iz proslule zadnje seje mestnega sveta. Četudi je bilo naše včerajšnje poročilo o mestni seji nenavadno obširno, nam je vendar v naglici ušlo še mnogo zanimivosti. Zanimivo je posebno to, da je bilo iz vsega nastopanja galerije in zbornice takoj spoznati, da je bila vsa uprizorjena komedija dogovorjena med galerijo in italijansko večino svetovalecev. Gospoda je hotela v družbi s fakinažo na galeriji doseči to, da bi bili naši svetovaleci primorani zapustiti zbornico in bi potem oni lepo nemoteno uganjali tam svoje orgije. No, ta »špase« jim je pa dični naš Rybář, v družbi se svojimi tovariši, korenito zmešal in dosegel, da jo je morala ravno »slavna« galerija popihati, med tem ko so naši zastopniki ostali in jim pošteno mešali račune. Gospoda so obračali, naši so pa obrnili! Kakor smo omenili že v včerajšnjem poročilu, bilo je v seji posebno značilno, da se niti eden italijanskih svetovalecev ni upal pobijati izvajanj dra. Rybářa! In še ti-ti, ki so podpirali predloge municipalne delegacije, bili so nekatoličani, in sicer eden brezverec in dva Žida. Glavnega junaka pa, Žida Veneziana, kateri bi jim bil morda vendarle vsaj nekoliko pomagal iz zadrege, niti ni bilo! Ali ni sramota za krščansko prebivalstvo Trsta, da imajo ravno Židje in oficijelno proglašeni brezverci odločilno besedo v našem mestu v verskih stvareh! In ni-li še večja sramota zanje, da se izmed tolikih laških svetovalecev ni našel niti eden, ki bi se bil upal prigovarjati dru. Rybářu! To sramoto je spoznal tudi »Piccolo«, kateri je še-le včeraj pricapljal s svojimi nasveti in pravi svojim konšilijem, kako bi bili morali odgovarjati dru. Rybářu! Lepi junaki to, katerim mora še-le njih glasilo razlagati po boju, kako bi se bili morali braniti. Častitamo! »Piccolo« pa si je ta odgovor jako komodno priredil in odgovarja tako, da potajuje najglavnejše stvari in Rybářevem govoru. No, dragi »Piccolo«: za tvoje predale je tak odgovor pač dober! Tvoja publika je že vajena kaj takega! Ne vemo pa, če bi se upal izreči tiste laži v zbornici vspricho naših svetovalecev. Dragi, ti bi ti že drugače posvetili!

»Triester Zeitung« o tržaškem mestnem svetu. Ta list piše včeraj o seji našega mestnega sveta od minole srede. Mestni svet je v svoji predvčerajšnji seji storil sklep, da se v bodoče vzdrži od udeležbe na vseh verskih slavnostih in da zaustavi vsaki trošek za cerkvene namene, ako ni določen v zakonu. Od korporacije s toliko odgovornostjo, kakor jo ima občinski zastop, je smeti z vso pravico vprašati po vzrokih, ki so ga doveli do takega sklepa, s katerim naj bi se hkratu in tako ostro ločili od stare, v čustvu prebivalstva korenene in istemu obljubljene tradicije. V tem pogledu pa nam enunciacija mestnega sveta daje težko razrešljivo zagonetko. Mi smo se nadejali, da bomo čuli dejstva in razloge in čujemo le jezno prepiranjne nekoga, ki je razdražen. Jeza in strast pa sta slaba svetovaleca in pred vsem pa nista — argumenta. Kajti od vse pojave mestnega sveta, ako jo rešimo vsega, več ali manje olepšujočega dodatka, ostaja v resnici kakor drobno zrnce le to jedno: da je dvema cerkvenima družbama slovenskega jezika bilo dovoljeno priti v procesijo sv. R. T. z zastavama, ki imati na sebi, brez vsakega narodnega znaka, le običajno molitveno formulo v slovenskem jeziku. In od todi naj bi žugala nevarnost za italijanstvo Trsta, od todi žaljenje narodnega čustva prebivalstva? Je-li res to menenje prebivalstva samega? Potem bi se pa moralo vendar kaj opaziti o vznemirjenju in razburjenju v prebivalstvu, ki ima jako fin občutek za kaj takega, ki je dalo že toliko prepričevalnih dokazov živahnega temperamenta svojega. Ali glejte! Kdor se ne daje varati po pohvali povabljenega občinstva na galeriji in po umetnem zgražanju v novinarskih člankih, kdor iz razgrete zbornice posluša tja ven na plano, išče zastoj kakega znamenja, ki naj bi mu dokazalo, da je ljudstvo tržaško in strahu in skrbi za svoja narodna dobra, za svojo ekzistenco. In kdor je včeraj vrgel nekajen pogled na sliko po ulicah, se je moral prepričati, da se ljudstvo tržaško ne čuti

ni žaljeno ni provocirano po dveh zastavah s slovenskimi napisi, pač pa da se je mestni svet postavil v kričeče nasprotstvo s prebivalstvom. Ne, Tržačani nikakor niso vznemirjeni, in to ljudstvo, ki je na glasu kakor ponosno na svojo slobodo in svojo narodnost, ne bo moglo umeti, kako da naj bi izvrševanje najprimitivnejega prava narave: molit v svojem jeziku, pomenjalo kako nepravico, ako dotični jezik po nesreči ni italijanski! Kar se dostaje cerkve, ki je prebila že huje stvari, si že pomore tako ali tako vspricho vedenja mestnega sveta in najde drugje nadomestila za to, kar jej hočeje odtegniti.

Ali jedno je treba iz pojave mestnega sveta obdržati v spominu kakor znamenit moment za bodočnost: od sedanjega mestnega zastopa brez vseh ovinkov uveljavljeno načelo, da od davna tu naseljen in popolno meščansko pravo posedujoč del prebivalstva druge narodnosti bi se moral popolnoma odrekati isteji tudi tedaj, ko niso na nikak način prizadeta narodna vprašanja in interesi. Ta poskus, da bi vse upgnili v jarm narodnega šovinizma, mora tudi v širših krogih siliti do razmišljanja.

Tako »Triester Zeitung«. Koliko mislij nam roji po glavi vspricho te enunciacije, koliko trpkih opravičenih rekriminacij nam sili v pero, koliko britkih spominov nam ogreva čustva, s kako težo nam ob teh spominskih tišči dušo in sree vsa krivica, ki smo jo morali doživeti in prestati! Ali ne! Preznamenita je ta enunciacija že po svoji vsebini, a še bolj po mestu, kjer je izšla, da bi jej mogli v tem hipu napisati primeren komentar, ki naj nje avtorjem v polni meri pokliče v zavest, kar so napisali, in da jih to, kar so napisali, veže za bodočnost, ako nočejo, da bomo mislili, da tudi najresnejše stvari pišejo oni le v hipni afektaciji!

Zato drugikrat.

G. Jurizza sam, ah tako sam! Štel je glave svojih dragih, in glej: manjkali so — skoraj vsi! Tisoči so bili minolega četrta na procesiji sv. R. T., a on je bil vendar, med vsemi temi neštetimi množicami, sam, ah tako sam! Zakaj da smo posebno paznjo obračali ravno gospodu Jurizzi, tega menda ne treba praviti. In tako smo videli gospoda Jurizzo, oh, tako samega in nekaj kakor sočutje smo občutili žnjim, videčega ga sredi množice osamljenega in tako blelih lie. Ako odštejemo tistih par »Marijinih hčera«, katere je gosp. župnik privel v procesijo, da so iz svojih slovenskih grl naznanjale »italijanstvo« Rojana; ako odštejemo vrle Cecilijanke, ki so lepo slovenski prepevale in so po procesiji — kakor hočemo povedati pozneje — na drastičen način odklonile vsako solidarnost z gospodom Jurizzo: ostalo je za gospodom župnikom le kakih 15—20 mož, in še med temi so bili polovica — unijati!!

He, gospod župnik, kako to, da niste privedi seboj tistih tisočev italijanskih vernikov, za katere bijete vi ljut bolj, in o katerih govori tudi tista statistika, na katero se tudi vi sklanjete vedno, kadar kljubujete svoji viši cerkveni oblasti! Kje so bili, zakaj jih niste vzeli seboj? Da ste mogli pokazati na tisoče za seboj, potem bi se bili nekoliko rehabilitirali tudi pred našimi očmi. Ali ste res kar hkratu postali tako ponižni in skromni? Obžalujemo, da tudi sedaj ne moremo imeti takega dobrega menenja o Vas, ker se nam prav močno dozdeva, da tistih tisočev svojih laških vernikov niste dovedli le zato, ker — jih ni!!

Po procesiji je gospod župnik vzel svoje »figlie« v sladčičarno, kjer jim je postregel s sladčicami in malinovcem. Vrle cecilijanke pa so naredile po — možki: šle so tja pit pivo — za svoj denar, kar je baje gospoda župnika užalilo do srea, da je vskliknil: Che robe che mi toca!

Ah sam, tako sam sredi tolikih množic!

Škedenjske konfraterne na procesiji sv. R. T. Saj smo vedeli, kakšne namene ima g. župnik Kavalich z novimi bratovščinami! Kdor ni verjel, da je to zopet novo sredstvo za zatiranje našega jezika na cerkvenih obredih, se je lahko prepričal o tem v četrtek na velikem trgu. Pomisli, dragi čitatelj: nekaj škedenjskih žen in deklet so v procesiji svetega Rešnjega telesa v Trstu prepevale — v latinskem jeziku! Ne vemo, da-li so dotične Škedenjke popolnoma pozabile, da jih je rodila slovenska in ne laška, ali latinska mati, ali jih je pa italijanski župnik že tako zmešal, da ne vedo, kaj delajo! Ne vemo, kaj porečejo k temu stari ljudje, no, opravičeno

pa lahko vskliknejo: »vse po svet narobe gre«! Sramota! Ali so župniki za to tu, da delajo laško in latinsko propagando ali pa da z živo in umljivo besedo, katera jedina sega do srea, vzbujajo verski čut? Ali nima gospod župnik drugega dela, nego da svoje slovenske župljane uči neumljive latinske pesmi? Je-li morda Krist molil v latinskem jeziku? Kje je rečeno, da pojdejo le oni v nebese, ki bodo latinsko prepevali?! Radovedni smo le, kako dolgo se bodo izvestni Škedenjci dali še za nos voditi od svojega župnika, v čegar župnišču se zasramuje naše ljudstvo s ščavil! Kavalich, Kavalich: ste se pač zopet pokazali starega znanega — Kavalicha! Le glejte, da danes jutri ne pridete v zagato, v kakoršnji oteplje sedaj vaš nekdanji kapelan — Jurizza!

Zastoj jim trud in jeza! Iz Rocola nam pišejo: Kako je to, da krivonosni židovski pseudolahi niso videli v procesiji tudi naše lepe nove zastave sv. Vincencija, ki ima tudi, kakor ona sv. Cirila in Metodija, slovenski napis? Zastoj, zastoj se trulijo! Kakor ne bi ustavili deroče reke, tako tudi ne zaustavijo našega prebujenja! Ko hočejo mašiti na jedni strani, pa jim uhaja na drugi!

Janez Vrh naj si kupi naočnike! Janez Vrh, lastnik lista »Gazzettino« in — kakor kaže že ime — Lah »puro sangue«, je tako občutljiv, da je dal kar zapreti okna uredništva svojega smradljivega lista, ko so v četrtek, v procesiji sv. R. T., nosili mimo zastavo sv. Cirila in Metodija! Razgrela je njegovo »italijansko« kri menda to, da ta zastava nosi napis v njegovem — Janeza Vrha materinem jeziku! Prav je storil! Tako se vsaj ni okužil zrak, koder je šla zastava naših apostolov! Obžalujemo le, da ni ta gosp. Vrh ali Werk, kakor se sedaj piše popačeno, zaprl okna svoje gnojnišnice tudi tedaj, ko je šlo mimo toliko drugih zastav s slovenskimi napisi. Ali teh ni videl gospod Janez? Potem naj si pa za prihodnjost kupi naočnike, da bo bolj videl! Te vrstice smo priobčili na izrecno željo nekaterih italijanskih žen, ki so v imenu več drugih nalašč radi tega prišle v naše uredništvo.

Bratovščina sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu. Težki in hudi so boji, ki jih je morala ta cerkvena bratovščina prestati že od prvega početka svojega ustanovljenja. Proti njej so se precej, v prvem početku, vzdignili italijanski duhovniki. Župnik Hrovatin je slovesno izjavil na deželnem sodišču, da je on ne priznava za cerkveno bratovščino in da jej ne da prostora v župni cerkvi! Brezvestni duhovniki so v »Piccolo«, »Indipendentu« itd. nahujskali tržaške Italijane proti bratovski beli cerkveni zastavi. Tudi tržaška vlada je nastopila proti njej in prisilila lani cerkveno oblast, da jej ni dovolila na procesijo sv. Rešnjega telesa.

Proti vsem tem preganjanjem ni imela bratovščina druge podpore, nego svoje junaške ude, v prvi vrsti svoje pevce in simpatije tržaških Slovencev.

Bratovščina je vselej zastopala načelo sv. Cirila in Metodija: braniti in gojiti slovenske molitve in slovensko cerkveno petje.

To načelo je načelo vseh udov »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« in za to načelo je prestala bratovščina mnogo hudih krivic. V najhujšem trpljenju pa ni bila nikdar žalostna, ampak vedno vesela. Najhujša nasprotovanja niso je mogla spraviti iz ravnotežja.

Danes stoji ona z magovita navsej črti in oznanjuje tržaškimi Slovincem vstajenje dan! In da ta dan res kmalo pride, to jamčijo one dolge, nedogledne vrste slovenskih delavcev, ki so prisegli na zastavo sv. Cirila in Metodija!

Koliko pa je še tržaških Slovencev, da niso vpisani v to lepo bratovščino? Slovenki bratje in sestre, na noge! Čas je vstati iz spanja! Vsi, vsi hitimo pod zmagovito zastavo sv. Cirila in Metodija!

Po vsem Trstu pa odmeva samo en klic: Slava vrlim pevcem bratovščine sv. Cirila in Metodija!

Prvi tu zakonito preskušeni slovenski krojaški delavec. Gosp. Josip Petelin, doma iz Ribnice, je prestal dne 4. t. preskušnjo iz svojega rokodelstva in je vdobil za to odpustno spričevalo krojaške zadruge v Trstu. Učil se je pri vrlim našem narodnjaku, krojaču in posestniku pri sv. Alojziju, gospodu Josipu Gregorčiču.

Častitajoči gospodarju in delavcu izrazimo svoje zadovoljstvo na končnem ureje-

nju preiskuševanja v krojaškem rokodelstvu, kar je bilo krvavo potrebno! Potrdila ali dekreti se izdajajo le v blaženi laščini! Je pač magistrat, ki ukazuje tudi tu, kakor v vseh zadrukah tržaških!

Skrajna nesramnost. Na Corsu, ravno v tisti hiši, pred katero je med procesijo sv. Rešnjega telesa škof podelil blagoslov tam nameščenemu vojaštvu, je bila na balkonu v II. nadstropju — kakor nam poročajo — večja družba možkih in ženskih. Ves čas so se smejali. A ko je prevzvišeni blagoslovjal vojaštvo, se je neki ženski glas krohotal tako glasno, da je bilo čuti tja na nasprotno stran do stare borze. Očevideci so nam zatrjali, da se je tudi laško občinstvo škandaliziralo na takem vedenju in je v rezkih besedah izražalo svoje menenje. Naj se je že brezobrazna žensčina hotela rogati svetemu obredu, ali škofu, ali — avstrijskemu vojaštvu: nesramno vedenje je bilo to na vsaki način. Tudi od onega, ki ne veruje ničesar ali pa je drugoverec, zahteva že najjednostavnejša olika: ali da se vede dostojno, ali pa — da ga ni blizo!! Olikan človek ne bo dajal nikoli javnega pohujšanja in ne bo žalil čustev, ki so drugim sveti!

Škandal. Gospod Josip Gregorčič, bivajoči v Trstu, je pisal svoji občini po »domovnico«, ker hoče prositi za podeljenje domovinske pravice v Trstu. Občina mu je ustregla, doposlavlja mu dvojezično tiskovino, izpolnjeno nemški! In res je stalo v dotičnih rubrikah: Krain, Rudolfswert, St. Peter, Josef Gregorčič, Schneidermeister, 1864., verheiratet Hat das Heimatrecht, Gemeindegam St. Peter. (Napis na pečatu nismo mogli pogoditi, torej ne vemo, v katerem jeziku je.) Podpis: Für die Gemeinde: Franz Bojanz.

Tako uradujejo nekatere občine na Kranjskem, v osrednji pokrajini Slovenije! Če se tako godi na veji, ki iz polnega dobiva soke narodnega življenja — kjer bi torej moralo vse živo zeleneti in narodni zavesti, česa nam je pričakovati na onih vejah, ki so izpostavljene vsem elementarnim neugodam nasprotstva in narodne bede!! Ne, gospoda na Kranjskem, gospoda obeh strank, to ne pojde tako dalje, ako ne začnete enkrat neusmiljeno bičati tudi svoje ljudi, ki s svojim nezmislilnim postopanjem sami ubijajo načelo enakopravnosti našega jezika, dajejo slabe izglede in s tem nekako pritrjujejo neprijateljem, ki kriče v jednomer, da naš jezik ni za rabo v javnem življenju in mu odrekajo enakopravnost. Rojaki na Kranjskem bi vendar morali enkrat pomisliti, kako svojim obmejnim rojakom otežujejo boj za ugled našega jezika, ako oni sami kažejo, da jim ta jezik ni dovolj imeniten!!

To so — socijalisti! V oigled občinskimi volitvam v Pulju navaja glasilo tamošnjih »socijalistov«, vse kar bi oni storili, ako bi prišli v občinsko zastopstvo. Osnovali bi n. pr. obrambeno zvezo istrskih občin v obrambo občinskih interesov. Torej v tej zvezi bi bile menda tudi hrvaške in slovenske občine. A sedaj čujte, kako piše socijalistiško glasilo od besede do besede: »Toliko časa že zahtevajo italijansko univerzo za italijanski del Avstrije. Do sedaj niso dosegli ničesar. Naj torej vsaka občina vstraja pri tej pravični zahtevi, dokler ne bo storjena pravica«. Sedaj ste čuli, torej! Italijansko univerzo naj zahtevajo občine! Da pa cela vrsta občin nimajo ni ljudske šole, da je v tako mali deželi, kakor je Istra, kakih 20000 slovanskih otrok brez šolskega pouka, to nič ne boli te vrle — socijaliste in se jim zdi prav in lepo. Le to je krivica, če Italijani nimajo univerze.

To so — socijalisti!!

Dramatični večer v Barkovljah, ki sta ga priredila v četrtek zvečer g. Ignacij Borštnik in g.a. Ljerka pl. Šram, bil je, kljubu temu, da je širše občinstvo doznalo o njem še le zadnji hip, nepričakovano dobro obiskan. Posebno dobro je bila zastopana naša inteligencija, kar dokazuje, da se more vedno računati na nje udeležbo, ako je program dober. G. Borštnik je recitiral Jaromir Ebenovega »Povodnega moža« tako mojstersko dovršeno brez vsakega iskanja efektov, da smo se mu prav divili. V tej točki nam je G. Borštnik ugajal najbolj po svoji izborni realistik. Uprav krasno je recitiral oni del, kjer povodni mož kliče svojo ženo, naj se povrne od matere zopet k njemu in sinčku in ko ga mati pošilja proč, ker tam da nima ničesar opraviti. Dozdevalo se nam je, da res vidimo vse tri osebe na odru t. j.: povodnega moža, ki grozi svoji ženi, staro mater, ki ga odganja od hiše in mlado ženo, ki se ne more odločiti, ali naj bi ostala pri svoji materi,

ali bi šla s povodnim možem zopet k svo-
jemu sinčku povodničku. G. Borštnik je iz-
borno posnemal glasove in način izgovarjanja
vseh. Ga. Ljerka pl. Šram se nam je naj-
prej predstavila v solo-prizoru »Kako da ga
dočekam« (namreč svojega mladega soproga,
s katerim se je poročila pred enim mese-
cem.) Že njena lepa rast in ljubki obraz sta
nam takoj vzbudila simpatijo do izborne hr-
vatske umetnice. Razpoloženje mlade žene v
medenih tednih, njena sveža ljubezen do svo-
jega ljubeznivega moža, ki nam ga je tako
dobro orisala (povedala nam je, da ima tako
lepe brčice in tako krasne oči), da bi ga mo-
rali, po njenem mnenju vsled tega opisa videti
kar živega pred seboj, in ki vsaki dan
tako točno prihaja iz urada naravnost k svoji
ljubki ženi, da ona ve že minuto njegovega pri-
hoda: vse to je g. Šramova predstavljala
tako lepo, da smo bili skoraj ljubosumni na
tistega srečnega človeka, ki ima tako ljubko
ženko, ki ga tako nestrpno pričakuje in šteje
minute, katere je zakasnil. Bilo jih je nič manj
nego 15 teh za njo grozno dolgih, mučnih
minut. Nam pa so, žal, te minute veliko pre-
hitro potekle in reči moramo, da smo bili
hudi na moža, ki je za nas veliko prehitro
prišel. Jednodeljanski igri »Narukvica« v hr-
vatskem jeziku in »Ni moj ukus« v sloven-
skem, igrala sta oba umetnika skupno. Odveč
bi bilo omenjati, da ste se obe igri predstavl-
jali dovršeno. Tudi bi ne znali povedati, da-li
nam je bolj ugajala g. Šram ali g. Borštnik,
ker sta nam oba ugajala — največ. Posebno
smo se v prvi igri divili igri navihanosti in
nagajivosti g. Šramove, ki je s svojo pre-
metenostjo in z grozno, da pokliče mater, iz-
silila iz svojega trdosrčnega moža, da jej je
kupil lepo zapestnico. In kako ledueno je počet-
kom ta hladni mož, g. Borštnik, dražil svojo
ženo z besedami »pa si jo kupi« (zapestnico)
in potem zopet »pa je ne kupi«, dokler ga ni
slednjič grozila s taščo omehčala, da je »uka-
zal« (ker toliko moža se je moral skazati),
naj si kupi »narukvico«!

Ti kratki prizori so se nam dozdevali
kakor čišče šampanjca in le prehitro je bil
program izrpljen. Med posamičnimi točkami
je »Slovensko pevsko društvo« pod vodstvom
svojega izbornega pevovodje, gosp. Srečka
Bartija, prepevalo zbere: »Slovenec i Hrvat«,
»Nek dušman vidi«, »Zrinjsko-Frankopanka«
in »Jadransko morje«. Vse zbere so vrli pevci
izvajali točno in precizno.

Gosp. Borštniku in gospej Šram pa se
moramo najsrčneje zahvaliti za lep večer,
ki sta nam ga priredila in upamo, da
bomo zopet v kratkem imeli priliko diviti se
njiju umetnosti.

Po predstavi so se združili v veselo
družbo: oba veselejša gosta, pevci »Slo-
venskega pevskega društva« s svojim pred-
sednikom, profesorjem Mandićem, na čelu,
ter mnogo drugega občinstva. Razvila se je
jako animirana zabava. Gg. Borštnik, Mandić
in Jakič so v lepih in navdušenih besedah
slavili hrvatsko-slovensko vzajemnost, a pevci
»Slovenskega pevskega društva« so z divno
našo pesnijo proslavljali to naše narodno je-
dinstvo. Vsi smo se razhajali z željo: na zo-
petno veselo snidenje!

Slovenski in hrvaški mladeniči po-
klonili so se včeraj popoldne na kolodvoru
odhajajočima umetnikoma, ge. Ljerki pl. Šra-
movi in gospodu Borštniku ter podarili ge. Šra-
movi krasen šopek evdile. Umetnika sta
odpotovala ob 6. uri in pol z brzovlakom v
Ljubljano.

Kje dom je moj!! Gospod Janko Trošt
je zopet izdal nove jako lepe razglednice z
geslom »Kje dom je moj?« Razglednica ima
slike sedmih največjih mest na Slovenskem.
Zgostaj na sredi je slika Ljubljane, na nje
levi strani Trst, na desni pa Gorica. Na levi
strani pod Trstom je Novomesto in pod tem
Celje, na desni strani pod Gorico pa sta
Celovec in Maribor. Priredba je zelo okusna
in lepo simbolizirana domovina slovenska in
ilustriran rek pod sliko Ljubljane: Kje dom
je moj!

Poslano iz Padrič. Od gospoda capo-
vile Grgiča v Padriču smo prejeli in objav-
ljamo: Z ozirom na notico, priobčeno v
»Edinosti« v številki od minolega ponedeljka
pod naslovom »Za Lego nazionale v —
Padričah«, prosimo Vas, da priobčite na-
slednji popravek:

Opravičujem se, da nisem jaz postavil
na mize v svoji gostilni užigalice od Lega
nazionale. Tudi ne vem nič, kdo je storil to
in iz kakšnega vzroka: ali za šalo, ali pa z
namenom, da bi moja gostilna prišla ob
čast! Pa čemu naj bi jaz storil kaj takega v

Padriču, kjer sploh ni nikake italijanske
stranke?!

Dražbe premičnin. V poned., dne 10.
junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled
naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:
ulica Campanilo 3, železna blagajna; ulica
Solitario 16, konji; ulica Castaldi 5 in ulica
della Guardia, pohištvo, oprema v zalogi,
vino, tehtnice in sladkor; ulica Commerciale
štev. 4, hišna oprava; ulica Amalia štev. 14,
namizje.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer
ob 7. uri zjutraj 23.6, ob 2. uri popoldne
27.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.7.
— Danes plima ob — predp. in ob 2.50
pop.; oseka ob 7.01 predpoludne in ob 9.28
popoldne.

»Rokovnjači«. Vaje za »Rokovnjače«
bodo v sredo dne 14. junija, ulica Stadion
štev. 19. Prosimo, pridite vsi. Tudi pevci!

**Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila
in Metoda«** vabi na vrtno veselico, ki jo
priredi jutri dne 9. junija 1901. ob 5. uri
pop. na vrstu slovenske šole družbe sv. Cirila
in Metoda pri sv. Jakobu (ulica Giuliani
štev. 28).

Vspored: 1. Jenko: »Naprej«, korač-
nica, godba. 2. Volarič: »Zvezna«, možki
zbor. 3. Turek: »Kovač v gozdu«, godba.
4. Gerbič: »Bučelar«, štiriglasni deški zbor.
5. Balfé: »Ciganka«, sinfonija, godba. 6.
Nedved: »Ljubezen in pomlad«, možki zbor.
7. Grete: »Zvezdica«, valček, godba. 8. Krek:
»Domu«, mešan zbor. 9. Wieder: »Od sre-
do srea«, godba. 10. Šaljiva tombola. 11.
Taček: »Domovini«, polka, godba. 12. Bartl:
»Moja domovina«, možki zbor. 13. Jenko:
»Nek dušman vidi«, godba. — Prosta za-
bava, med katero svira godba. — Vstopnina
na veselico 20 nč. Petje vodi g. V. Krek.
Med posamičnimi točkami bo igrala godba
pod vodstvom g. I. Wagner-ja. Preplačila se
bodo hvaležno sprejemala.

Po dogodkih zadnjih dni menda umeje
sleherni tržaški Slovenec, kaj in koliko smo
dolžni rojakom pri sv. Jakobu! Zato smo
uverjeni, da nas bo jutri pri sv. Jakobu zbra-
nih v ogromnem številu, ki dokažemo, kako
se zavedamo svoje narodne dolžnosti.

V slučaju neugodnega vremena vršila se
bo veselica naslednjo nedeljo.

Izlet društva »Pravnik« na Prosek.
Izletniki dospejo na Opčine v nedeljo dne 16.
junija zjutraj ob 9. uri 24 minut. Z Opčin
se poda družba po Štefanijini stezi na Pro-
sek, kjer bo o poludveh obed v gostilni
Lukša. Po obedu bo slobodna zabava in
sprehod do brega, od koder je razgled na
morje, na Miramar, v Furlanijo in na pla-
nine. Odbor »Pravnika« se nadeja obile ude-
ležbe. Prijaviti se je do srede dne 12. junija.
Priglas vsprejemata dr. Danilo Majaron, od-
vetnik v Ljubljani, in dr. Otokar Rybář,
odvetnik v Trstu.

**Za slavnost razvitja zastave pevskega
društva »Kolo«** so se nadalje prijavila sle-
deča bratska društva:

Pevsko društvo »Nabrežina« z Nabre-
žine korporativno s zastavo; pevsko društvo
»Slava« od sv. M. M. spodnje, korporativno
in Ljubljansko kolesarsko društvo »Ilirija« v
večem številu.

»Pevsko in glasbeno društvo« iz Gorice,
čegar prijavo smo že naznanili — prihi
na našo slavnost korporativno, »Vesela« iz
Škedenja pa po deputaciji. Čas za prijave po-
teka hitro, zato prosimo še enkrat vsa brat-
ska društva, ki se želijo udeležiti naše slavn-
osti, naj se prijavijo čim prej in nam na-
znajo pesmi, ki jih želé peti, kar je neob-
hodno potrebno za sestavo vsporeda.

ODBOR
pevskega društva »Kolo«.
**Slovenska dekliška šola družbe sv.
Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu**
priredi dne 14. julja 1901, povodom zaklju-
čenja šolskega leta, vrtno veselico na svojem
šolskem vrtu pri sv. Jakobu, ulica Giuliani
št. 28. Razpored veselice bo obsegal pred-
stavo, šaloigro in petje.

Javljamo to na blagohotno znanje slo-
venskim društvom v Trstu in vsem tržaškim
rodoljubnim Slovincem.

**»Trgovsko izobraževalno društvo« v
Trstu** vabi na slavnostni zaključek trgovske
šole, ki se bo vršil jutri, dne 9. junija
v prostorih »Slovenske čitalnice«. — Priče-
tek točno ob 4. uri popoldne. — Po do-
končnem zaključku slobodna zabava.

Ker je jako važno za obiskovalce tr-
govske šole, se toplo priporoča, da udje ne
izostanejo. Odbor.

**Za žensko podružnico družbe sv.
Cirila in Metoda na Greti** je podaril g.
Ivan Marija Ferluga, krčmar konsumnega
društva v Rojanu, 10 kron, ker se ne more
udeležiti nobene narodne veselice.

**Za družbo sv. Cirila in Metoda za
Istro** je poslal g. A. M. iz Sv. Antona pri
Kopru na upravo našega lista 4 krome, na-
brane na poroki g. Ivana Kavrečiča z go-
spico Marijo Delasavija. Ta znesek smo
poslali blagajništvu omenjene družbe na
Volosko.

Vesti iz Kranjske.

* Kropa v plamenu. Na Kranjskem
se sedaj tako množe veliki požari, da je pre-
bivalstvo že obupano. Dne 5. t. m. je bila
vas Kropa v plamenu. Pogorelo je 14 hiš.
Dvema pa so morali porušiti strehe v ome-
jitev ognja. Le požrtvovalnemu in junaškemu
delovanju gasilnih društev in ljudstva samega
je zahvaliti, da ni bila še večja nesreča.
Mnogim revežem je zgorela tudi obleka. Za-
varovani so bili le za 19.400 K. Škoda pa
e seveda veliko večja.

Vesti iz Štajerske.

— »Lastni dom«. Posestvo, katero
je kupila zadruga »Lastni dom« za stavbo
delavskih hiš v Gaberji, je sedaj zemljeme-
rec razdelil na posamezne porece, katere bodo
merile na okroglo po 700 m². — Pred raz-
merjenjem in razdelitvijo v posamične sta-
višne parcele ni bilo mogoče začeti z zida-
njem; sedaj je pa pričakovati, da kmalu začne
s pripravljanjem za zidanje prvih hiš.

Vesti iz Koroške.

V dimu zadušil. V Št. Juriju nad
Celovcem se je v izbi zadušil 67-letni užitar
Anton Krupl. Imel je navado, da je zvečer
še kadil v postelji. Postelj se je vnela in
stari mož se je v dimu zadušil. Našli so ga
že mrtvega pri izbinah durih, katerih ni mogel
več odpreti.

Brzobjavna poročila.

Potrjena zakona.

DUNAJ 8. (B.) »Wiener Zeitung« ob-
javlja sankeijonirani zakon, tičoč se uporab-
ljanja prebitkov iz skupnih sirotinskih bla-
gaj: potem sankeijonirani zakon o železniških
investicijah.

Ogledovanja vojaštva.

DUNAJ 8. (B.) Njegovo Veličanstvo
cesar je danes zjutraj — nadaljeval ogle-
dovanje vojaštva, zapričeto v bruškem ta-
boru — ogledoval pehotni polk št. 8. Cesar
je došel sijajnim spremstvom, v katerem so
bili tudi nadvojvoda Ferdinand Karl in ptuji
vojaški atašeji, ob 3/4 7, je objezdil fronto in
dajal izvajati vaje v taktičnem vezbanju.
Cesar je bil jako zadovoljen z vspehi, zlasti
s postavnostjo v ekserciranju in disciplino v
streljanju. Ogledovanje je bilo zaključeno ob
9. uri.

Vojna v južni Afriki.

CAPSTADT 7. Reuterjeva pisarna jav-
lja: Na vojni ladiji »Monarch« v Simon-
stownu, in potem v Maitlandu sta se prime-
rila po jeden slučaj kuge.

CAPSTADT 6. (B.) Reuterjeva pisarna
javlja: Polkovnik Seobel je sinoč napal
burski tabor severozapadno od Barkly East,
je o tem ujel 20 Burov ter uplenil 160 konj,
kakor tudi zaloge streljiva in živil. Polkov-
nik Windham je napal oddelek Burov v bli-
žini Steinburga in je ujel 22 njih.

Ogenj v kaznilnici.

VAC (na Ogrskem) 8. (B) Zjutraj je
navstal ogenj v južnem traktu kaznilnice. Ga-
sileci in kaznenci se trudijo neprestano, da bi
pogasili ogenj. Škodo cenijo nad 200.000
kron. Vzrok požaru ni znan. Jeden gasilec
je na gašenju zgubil svoje življenje.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po
24 nč. Okolčansko in
istrsko vino po 40 nč.

POSILANO.

Podpisani se usojam naznaniti p. n. ob-
činstvu in p. n. gosp. gostom svojim, da se
s 1. junijem t. l. definitivno razdeli družbeno
pogoibo, ki me je vezala kakor solastnika in
ravnatelja restavanta s prenočišči »Mon-
eensis«.

Istega dne sem prevzel na svoj račun
»Restaurant Centrale Pilsen« (Via Tor-
rente). Istotako sem v družbi z bivšim ravnateljem hotela »Porta Rossa« v Florenci,
»Grand Hotela« v Vallombrosa, Hotel-Restau-
ranta »Milano« v Salsomaggiore in Grand Re-
stauranta »Salvini« v Milanu, samib podjetij
na svetovnem glasu, prevzel znani Hotel-
Restaurant in Pension pri obelisku na
Opčinah.

Zahvaljujé se najiskrenejše na dosedaj
skazani mi dobrohotnosti, prosim, da bi se mi
ista izkazovala tudi v bodočnosti ter zago-
tavljan svojo trajno hvaležnost.

Najudaneji
Ivan Berettini.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče
blago ter jamči za pošteno in solidno po-
strežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Nova čevljarnica

»Alla Corsia Giulia«,
Fran Benčič v Trstu,
ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obnavlja vsake vrste
lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago,
kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu-
in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo
po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se do-
gotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože
v vseh barvah.

Delavnica za popraviljanje vsakovrstnih stro-
jev, motorjev na plin in brizgalnic
vseh vrst. Kovaška delavnica. Alojzij Schromek & C.
v Trstu, ulica Belvedere št. 9.



Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški
krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na
Travniku št. 22 I. nadstropje priporoča
častiti gospodi svojo izborno zalogo suke-
natega blaga, gotovih oblek, perila vsake
vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan.
Vstreza vsakemu naročilu in po modi.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Piazza
Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek
za moške in dečke in sicer priporoča za binkošne
praznike in birmo: obleke za moške od gld 6.50
do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v
velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld.
1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik
izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9
do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od
gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah
od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj-
nižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za
delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v
Kormiuu od gld. 1.30 do 2.
Lastna posebnost: črtane močne srajce za de-
lavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na
meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo
z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki izbori pohištvo vseh
slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V
zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime
in platno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Nova narodna krčma.

Podpisani javlja slavnemu občinstvu,
da je z današnjim dnem odprl svojo
krčmo v ulici Tesa št. 3, kjer bo točil
naravna bela in črna istrska vina prve
vrste ter Kosrjevo pivo.

Ivan Brajkovič,
krčmar.

V najem

daje 3 sobe brez kuhinje, ali 2 sobi s
kuhinja: Konsumno društvo v Lonjerju.
Povprašati je pri krčmarju društva.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK KASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

Hiša v Rojanu

enonadstropna, skoro nova, z lepim vrtom, je na prodaj. Natančneje se pozivlje v naši tiskarni, ulica Carintia 12.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročstvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Posčno hranilnični račun 816.004.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala evropski celini ter je bila velika zaloga tuje srebrnine prisiljena, oddati vna-
taje zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu oclavnih moči. Pooblaščen sem iz
dobrih virov. Pošiljam torej vsakomur
lepe predmete le proti temu, da se
mi povrne gld. 6.60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nžev o
pristno angleško klingen;
komadov ameriških pat. srebrnih
vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 komad ameriška patent. srebrna
zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica
za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašica za podklado;
2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 kom. najfin sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gld. 6.60.
Vsek teh 42 predmetov je popred
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6.60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz
da le-ta inerat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrnuti
brez zadržka znesek in naj nikdar ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno pri-
kladna kot prekrasno.

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši ameriškega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19.

Pošilja se v provizijo proti povzetju, ali če se zneke
naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno
znamko (zdrava kovina.)

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako za-
dovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, e. in kr. stotnik v 27. pešpolku
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dakan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako ko-
ristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik

G. Rumpel inženjer in stavbinski

Dunaj, XIX., Colloredogasse št. 38.

TOPLICE JABLONEC MARIBOR

Sprejema pripravljala dela, projekti-
ranja in izvršitev vodnih napeljav,
vsakovrstne dobve vode za občine,
urade in zasebnike. Vodovodne inšta-
lacije, vsake vrste naprave za dviganje
vode, rezervoarje iz betona, stavbe za
plinarne in kanalizacije. o o o
Najboljše reference! o 27 letna praksa!

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažee
mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
domačega zdravila naj se pazi edino le na
originalne steklenice v zavrtki z našo var-
stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
lekarne in le tedaj je gotovo, da se
sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.



Velika zaloga koles

po nečuvno nizkih cenah.
Nova kolesa I. vrste od
K 150.— višje. Kolesa
za dame z ravnim okvir-
jem, dobrih gumijem K 65.—, 80.—, 90.—,
100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre
vrste K 9.—, Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi
deli jednako po ceni.

Največja novost!

Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon
dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon. 10
tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridrževalca, 2 dvojna meha z okovi
od jekla, odprt klavirnat od nikela, močen, širok, krasen glas. 35 cm velj-
krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od njih-
godba jednaka 2 korom, lahka priučba. Cena s šolo K 9.— na ogled po
povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.



Najnovejše, velika novost! Fotografični popolen stroj gld. 1.90 s
kojim zamore napraviti vsak brez prej-
šne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5
Cena kompletnega stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno škatljico gld.
1.90 Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebnimi gld 3.— Za zunanje na-
roče se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga

Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.

Ceniki gratis in franko.

Najboljše

stiskalnice za grozdje



tiskalnica za grozdje.

in OLJKE so naše stiskalnice

najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno
in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno naj-
boljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

Najboljše avtomatične paten-
tovane trtne brizgalnice
proti peronosperi

„SYMPHONIA“

ki delujejo same od sebe, ne da jih
bilo treba goniti.



Avtomatična briz-
galnica.

Stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za
mastiti in obirati grozdje, stroji za su-
šenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in

mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamorenica, ročni mlini za žito v raznih veli-
kostih in vsi drugi stroji na poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo edino le tovarnari

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje.

Dunaj, II./I. Taborstrasse št. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi in srebrnimi kolajnami
in pohvalnimi pismi.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer še nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja
prodajalnica vedno preskrbena manufakturim
blagom vsake vrste in po cenah, da se ne
bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo po-
čestilo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,

trgovec z manufakturim blagom.

Vla Barriera vechia 27 v Trstu.

Se govori Slovenski!

Razsežno jamstvo



Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk
Borovlje (Ferlach) Koroško

priporoča

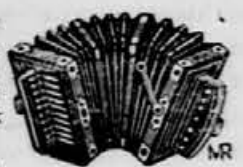
svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov
in kalibrov. Znamenite in oštrolejne puške za
šibe, risanice, lovske kratke puške in dvo-
cevke za cele krogle iz dobrega kovanega materijala,
najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano.
Komade, ki ne ugajajo, sprejemem nazaj, jih zamenjam
ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje
vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, pre-
delavam puške za nabijanje od spredaj v take za na-
bijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu
zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez-
plačno in franko



K 18.

Neprekosljiv v svojem delovanju,
najpripravniji šivalni stroj na
roko „The Jewel“ šiva vsako snov,
debelo ali tenko in tudi najmoč-
nejše sukno in platno. Cela se-
stava je od jekla in jekla, fino
poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivan-
kami, posodico, ključem in potegovalcem vija-
čev, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno
šev K 36.—



RESTAVRANT S PRENOČIŠČEM

na Opčinah

odpre podpisani z jutrnjim dnem v hiši
gospoda J. m. šeka št. 174. Sobe so lepo
meblirane, postrežba bo točna. Točila se bodo
razna vina najboljše kvalitete, posebno teran
I. vrste, potem Dreherjevo pivo. Kuhinja
izborna. Priporočuje se mestnemu občin-
stvu in onemu na deželi za obilen obisk se
beleži udano.

Josip Vouk.

Julij Redersen



izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza“.)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati,
modreji, umetne roke in noge, berglje, erni-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensorji, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z kirurškega zdravljenja, angleški
predmeti od gumija in nepremočljivih snovi.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z velikega trga

v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, veli-
kih sveč in točilo od čebelnega
voska, kakor tudi I., II. in III. vrste po
nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga
stearinskih sveč in mila prvih
tovarn po tovarniških cenah.

NB. Vkupeje se po zelo ugodnih cenah pristen
vosek, voščine in stearin kakor tudi ostanki po-
grebnih sveč.

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani

dvor, založnika Nj. Svetosti papeža,

Ima v sebi

90 krat več železa



kakor druga po reklamni ne-
zaslužno sloveča china-
železnata vina, katere
često nimajo več železa v
sebi, kakor vsako ceno na-
mizno vino.

Vsled tega največje
jamstvo za izdatnost
tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bo-
lezni pri oslablih ose-
bah, kakor tudi se posebno
pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih.
Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Ivan Godina klepar (limar)

Trst — ulica Scussa št. 1. — Trst,

izvršuje vsakovrstna dela za stavbe, za rabo
po morju, in pri obrtnih, tako nove
kakor poprave bodisi iz jednostavnega
ali dvostrokega pleha, zinka, lamarina, medi
bakra, pakfona itd.

Ivršuje kopke in sisalčke po naročbi.
Prodaja vsakovrstno posodo za kuhanje itd.
Vse po najnižih cenah.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 % in na uknjižbo po 5 1/2 %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Postno-hran. račun št. 837.315.